

ต้นไม้ริมทางล้มทับเกิดเสียหาย !! หน่วยงานรัฐต้องชดใช้ ?

โดย นายปกครอง

อย่างที่ทราบกันว่า “อุบัติเหตุ” คือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างมิได้คาดหวัง และไม่ได้ตั้งใจที่จะให้เกิด หากเมื่อเกิดขึ้นแล้วย่อมมีผู้ได้รับผลกระทบหรือได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์นั้น ๆ มากบ้างน้อยบ้างแล้วแต่กรณีไป

หลายครั้งอาจจะหาตัวผู้ก่อให้เกิดเหตุเพื่อรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นได้ไม่ยาก !

แต่ก็มีบางกรณีที่เป็นเรื่องซับซ้อน ยากเกินกว่าประชาชนทั่วไปจะเข้าใจได้ แต่ไม่ว่าด้วยกรณีใด ก็คงต้องอาศัยหลักเกณฑ์ของ “กฎหมาย” ที่บ้านเมืองกำหนดไว้เป็นบรรทัดฐานของแต่ละสังคมเป็นหลัก

ดังเช่นคดีปกครองที่นำมาเล่าสู่กันฟังวันนี้ครับ ...

เรื่องนี้มูลคดีเกิดจาก ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์กระบะ ซึ่งนาย ท. ผู้เอาประกันได้ขับรถคันดังกล่าวไปตามถนนแห่งหนึ่ง ขณะหยุดรถจากสัญญาณไฟแดงปรากฏว่าต้นไม้ที่อายุไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปี ซึ่งขึ้นเองตามธรรมชาติบริเวณทางเท้าล้มลงทับต้นแบบถอนรากถอนโคนทับรถกระบะที่ผู้ฟ้องคดีได้รับประกันภัยไว้ได้รับความเสียหายอย่างสิ้นเชิงโดยขณะเกิดเหตุไม่มีลมพัดแรงหรือฝนตกแต่อย่างใด

ภายหลังผู้ฟ้องคดีได้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันแล้ว จึงรับช่วงสิทธิติดตามให้ กทม. ชำระค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีปฏิเสธ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย จึงนำคดีมาฟ้องขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหาย

จึงมีประเด็นว่า กทม. กระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ กรณีไม่ดูแลรักษาต้นไม้ที่อยู่ในความรับผิดชอบ เป็นเหตุให้ต้นไม้ล้มทับรถกระบะที่ผู้ฟ้องคดีรับประกันภัยได้รับความเสียหายหรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า กทม. (ผู้ถูกฟ้องคดี) มีหน้าที่โดยตรงในการจัดให้มีและบำรุงรักษาต้นไม้ที่อยู่ในพื้นที่สาธารณะทั่วไปโดยไม่จำเป็นต้องเป็นต้นไม้ที่ปลูกไว้เอง แต่รวมถึงต้นไม้ที่ขึ้นอยู่ตามธรรมชาติและอยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบด้วย เมื่อ กทม. ได้มีการดูแลบำรุงรักษาตัดแต่งต้นไม้ตามระยะเวลาที่กำหนด เมื่อพบต้นไม้ที่มีอายุมากหรือใบเริ่มร่วงผิดปกติหรือยืนต้นตายหรือมีลักษณะผุร่อนก็จะตัดถอนออก จึงถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีได้ดำเนินการดูแลบำรุงรักษาต้นไม้ก่อนวันที่เกิดเหตุตามอำนาจหน้าที่ด้วยความระมัดระวังตามสมควรแล้ว

ประกอบกับก่อนวันเกิดเหตุ ๑-๒ วัน มีท่อประปาแตกบริเวณโคนต้นไม้พิพาท หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงขุดซ่อมท่อประปาดังกล่าว และโดยที่วันเกิดเหตุมิได้มีพายุฝนฟ้าคะนองหรือเหตุภัยธรรมชาติอื่น จึงเชื่อได้ว่าการที่ต้นไม้โค่นล้มทับรถกระบะเป็นผลโดยตรงจากบริเวณโคนต้นไม้อ่อนตัวลงจากการซ่อมแซมท่อประปาจนเป็นโพรงอยู่ใต้ดิน เป็นการล้มของต้นไม้โดยมิได้เกิดจากภัยธรรมชาติหรือขาดการดูแลบำรุงรักษาตามมาตรฐานแล้ว เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีมิได้ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด จึงไม่เป็นการกระทำละเมิด และไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๙๐๕/๒๕๖๐)

คดีนี้เป็นอุทากรณคดีที่ตีหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่โดยตรงในการจัดให้มีและบำรุงรักษาต้นไม้ที่อยู่บนพื้นที่สาธารณะ โดยไม่จำเป็นต้องเป็นต้นไม้ที่หน่วยงานดังกล่าวปลูกไว้เท่านั้น แต่รวมทั้งที่ขึ้นเองตามธรรมชาติและอยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของตน หากปรากฏว่าหน่วยงาน ๆ ได้ดำเนินการดูแลบำรุงรักษาตัดแต่งต้นไม้ตามอำนาจหน้าที่ด้วยความระมัดระวังตามสมควร มิได้ขาดการดูแลบำรุงรักษาตามมาตรฐานแต่อย่างใด หน่วยงาน ๆ ก็มิได้ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ !! ครับ (ปรึกษาคดีปกครอง ได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admincourt.co.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทากรณคดีปกครอง)